

2021-12-16

B E S L U T

Adressater, se bilaga 1.

FI dnr 21-16266
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Riskviktsgolv för svenska bolåneexponeringar

Finansinspektionens beslut

1. Finansinspektionen beslutar, genom förlängning av tillämpningsperioden för Finansinspektionens beslut den 22 augusti 2018 i dnr 18-6251, att de företag och i tillämpliga fall konsoliderade situationer som anges i punkt 2 ska tillämpa ett riskviktsgolv om 25 procent för exponeringar i Sverige med säkerhet i fastighet inom exponeringsklassen exponeringar mot hushåll under perioden 31 december 2021 till och med den 30 december 2023.
2. Institut som ska tillämpa ett riskviktsgolv enligt punkten 1:
 - 1) Nordea Hypotek AB, org. nr 556091-5448,
 - 2) Swedbank AB, org. nr 502017-7753 och dess konsoliderade situation,
 - 3) Swedbank Hypotek AB, org. nr 556003-3283,
 - 4) Svenska Handelsbanken AB org. nr 502007-7862 och dess konsoliderade situation,
 - 5) Stadshypotek AB, org. nr 556459-6715,
 - 6) Skandinaviska Enskilda Banken AB, org. nr 502032-9081 och dess konsoliderade situation,
 - 7) SBAB Bank AB, org. nr 556253-7513 och dess konsoliderade situation,
 - 8) AB Sveriges Säkerställda Obligationer, org. nr 556645-9755,
 - 9) Länsförsäkringar Bank AB, org. nr 516401-9878 och dess konsoliderade situation,
 - 10) Länsförsäkringar Hypotek AB, org. nr 556244-1781,
 - 11) Skandiabanken AB, org. nr 516401-9738,
 - 12) Landshypotek Bank AB, org. nr 556500-2762 och dess konsoliderade situation,
 - 13) Sparbanken Rekarne AB, org. nr 516401-9928,
 - 14) Bergslagens Sparbank AB, org. nr 516401-0109,
 - 15) Sparbanken Sjuhärad AB, org. nr 516401-9852,

- 16) Sparbanken Skåne AB, org. nr 516401-0091,
- 17) Ölands Bank AB, org. nr 516401-0034, och
- 18) Danske Hypotek AB, org. nr 559001-4154.

(Artikel 458 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012)

Hur man överklagar, se bilaga.

Ärendet

Den 22 augusti 2018 beslutade Finansinspektionen, efter att ha följt förfarandet i artikel 458 i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (tillsynsförordningen), att införa ett riskviktsgränsvärde om 25 procent för exponeringar i Sverige med säkerhet i fastighet inom exponeringsklassen exponeringar mot hushåll (svenska bolåneexponeringar) för de kreditinstitut som har tillstånd att beräkna riskvägda exponeringsbelopp för kreditrisk med stöd av internmetoden (internmetoden). Finansinspektionens överväganden rörande införandet av riskviktsgränsvärdet framgår av beslutspromemorian Förändrad metod för tillämpning av riskviktsgränsvärdet för svenska bolån daterad den 22 augusti 2018. Beslutspromemorian är en bilaga till beslutet. Den 15 december 2020 tog Finansinspektionen beslut om att förlänga åtgärden till och med den 30 december 2020 (FI Dnr 20-20493).

Den 20 september 2021 inledde Finansinspektionen återigen ett förfarande för att förlänga beslutet och underrättade därför, i enlighet med artikel 458 i tillsynsförordningen, Europeiska kommissionen (kommissionen) och Europeiska systemrisknämnden (ESRB) om sin avsikt att förlänga åtgärden med två år.

Den 12 november 2021 beslutade kommissionen att inte föreslå till rådet att anta en genomförandeakt för att avvisa Finansinspektionens föreslagna åtgärd.

Finansinspektionen har underrättat de berörda företagen om att myndigheten har för avsikt att förlänga beslutet och berett dem tillfälle att yttra sig. Av dessa har endast Landshypotek Bank AB (Landshypotek) skickat in synpunkter.

Landshypotek ifrågasätter att åtgärden är proportionell, effektiv eller träffsäker eftersom den träffar utlåning till små- och medelstora företag (SME). Landshypotek anser vidare att åtgärdens utformning bör justeras så att den inte träffar utlåning till SME:er. Landshypotek lämnade liknande synpunkter inför 2018 års beslut och inför 2020 års förlängning. Finansinspektionen vill framhålla att åtgärden är riktad mot samtliga krediter som lämnats mot säkerhet i

bostadsfastighet och gör fortsatt bedömningen att det inte finns skäl att justera åtgärden¹.

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 4 § andra stycket lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag är Finansinspektionen ansvarig myndighet för att i enlighet med artikel 458 i tillsynsförordningen besluta om särskilda makrotillsynsåtgärder.

Av artikel 458 i tillsynsförordningen framgår bl.a. att om den ansvariga myndigheten identifierar förändringar i intensiteten i makrotillsynsrisker som kan medföra allvarliga negativa konsekvenser för det finansiella systemet och realekonomin i en särskild medlemsstat får denna myndighet, under vissa i bestämmelsen angivna förutsättningar, fatta beslut om nationella åtgärder som syftar till att mildra förändringarna i riskintensiteten och avser riskvikter mot tillgångsbubblor i bostadsfastighetssektorn och sektorn för kommersiella fastigheter. Ett sådant beslut får gälla under en period om upp till två år.

Av artikel 458 i tillsynsförordningen framgår vidare att innan ett beslut löper ut ska den ansvariga myndigheten i samråd med ESRB och EBA se över situationen. Om den ansvariga myndigheten vill förlänga åtgärden ska den underrätta kommissionen och ESRB. Europeiska unionens råd (rådet) kan på förslag av kommissionen avvisa en nationell åtgärd om det anser att vissa villkor inte är uppfyllda. Om rådet inte avvisar den föreslagna nationella åtgärden får den ansvariga myndigheten anta åtgärden.

Finansinspektionens bedömning

Makrotillsynsrisker avseende svenska bolåneexponeringar

Finansinspektionen har i en beslutspromemoria till myndighetens beslut den 22 augusti 2018 redogjort för skälen för införandet av riskviktsgolvet för svenska bolån. Finansinspektionen har nu, på samma sätt som vid den tidigare förlängningen, gjort en översyn av situationen. Myndigheten konstaterar att de förändringar i intensiteten i makrotillsynsrisker i det finansiella systemet avseende svenska bolåneexponeringar som beskrivs i beslutspromemorian i allt väsentligt kvarstår. Finansinspektionen konstaterar exempelvis att de svenska instituten i tilltagande grad är exponerade mot bolånemarknaden. Bolån utgör ungefär 80 procent av utlåningen till svenska hushåll. Bolånen spelar vidare en central roll för bankernas finansiering genom sin koppling till utgivningen av säkerställda obligationer. Sett till hushållen var deras skuldsättning som andel av inkomsten liksom BNP hög när åtgärden infördes 2018 och har ökat sedan dess. Internationella bedömare är också fortsatt av uppfattningen att svenska bostadspriser är övervärderade. Dessa makrotillsynsrisker kan såsom framgår närmare av beslutspromemorian alltså medföra allvarliga negativa konsekvenser för det finansiella systemet och realekonomin i Sverige.

¹ Jfr. Beslutspromemoria 22 augusti 2018 s. 14 ff. (FI Dnr 18-6251)

Finansinspektionen bedömer att de övriga verktygen i tillsynsförordningen och i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag inte är lämpliga för att hantera de identifierade makrotillsynsriskerna. Finansinspektionen anser därför att finns behov av att förlänga beslutet om riskviktsgolv med ytterligare två år. Myndigheten bedömer att åtgärden är såväl lämplig som effektiv och proportionell för att hantera makrotillsynsriskerna.

Finansinspektionen anser av de skäl som anges i beslutspromemorian att riskviktsgolvet ska uppgå till 25 procent för svenska bolåneexponeringar och att kravet ska gälla för de kreditinstitut som har tillstånd att tillämpa internmetoden. Riskviktsgolvet innebär att den riskvikt som räknas fram för de aktuella exponeringarna enligt del tre, avdelning 2 i tillsynsförordningen inte kan understiga 25 procent.

Företag som omfattas av kravet på ett riskviktsgolv

Följande företag har tillstånd att tillämpa internmetoden och ska därmed omfattas av kravet på ett riskviktsgolv: Nordea Hypotek AB, Swedbank AB, Swedbank Hypotek AB, Svenska Handelsbanken AB, Stadshypotek AB, Skandinaviska Enskilda Banken AB, SBAB Bank AB, AB Sveriges Säkerställda Obligationer, Länsförsäkringar Bank Aktieföretag, Länsförsäkringar Hypotek AB, Skandiabanken AB, Landshypotek Bank AB, Sparbanken Rekarne AB, Bergslagens Sparbank AB, Sparbanken Sjuhärad AB, Sparbanken Skåne AB, Ölands Bank AB och Danske Hypotek AB.

Enligt de allmänna principer som finns i tillsynsförordningen gäller kapitalkraven både på institutnivå och gruppnivå. Riskviktsgolvet gäller därför för det enskilda företaget och i förekommande fall dess konsoliderade situation.

Tillämpningsperiod och ikraftträdande

Riskviktsgolvet ska gälla under två år. Företagen ska därför tillämpa riskviktsgolvet avseende bolåneexponeringar i pelare 1 från och med den 31 december 2021 och till och med den 30 december 2023.

Erkännande av riskviktsgolvet från andra medlemsstater

Av artikel 458.5 i tillsynsförordningen framgår att andra medlemsstater kan erkänna de åtgärder som antagits i enlighet med denna artikel och tillämpa dem på nationellt auktoriserade institut som har filialer eller exponeringar som är belägna i den medlemsstat som har fått tillstånd att tillämpa åtgärden. Finansinspektionen har i sin underrättelse den 20 september 2021 begärt att ESRB ska rekommendera berörda medlemsstater att fortsätta erkänna Finansinspektionens åtgärd och att institut som är auktoriserade i dessa stater och som har filialer eller exponeringar i Sverige ska tillämpa ett riskviktsgolv för svenska bolåneexponeringar på samma sätt som de svenska kreditinstituten ska göra.

Översyn av beslutet

Innan tillämpningsperioden som anges i detta beslut löper ut ska Finansinspektionen i samråd med ESRB och EBA utvärdera intensiteten i makrotillsynsriskerna i det finansiella systemet avseende svenska bolåne-exponeringar. Om makrotillsynsrisken består i Sverige kan Finansinspektionen, under de förutsättningar som anges i artikel 458 i tillsynsförordningen, fatta ett nytt beslut om förlängning av tillämpningsperioden med två år. Enligt samma bestämmelse ska kommissionen i samråd med ESRB och EBA minst vartannat år se över situationen.

Om ytterligare institut får tillstånd att tillämpa internmetoden kommer Finansinspektionen att fatta beslut om att riskviktsgolvet ska gälla även för dessa institut.

FINANSINSPEKTIONEN

Karin Lundberg
Verksamhetsområdeschef Bank

Sara Ehlund Martinussen
*Senior
kapitaltäckningsexpert*

Beslut i detta ärende har fattats av Karin Lundberg efter föredragning av Sara Ehlund Martinussen. I den slutliga handläggningen av ärendet har även rådgivaren Johan Persson deltagit.

Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

DELGIVNINGSKVITTO

FI dnr 21-16266
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Risikviktsgolv för svenska bolåneexponeringar

Handling:

Beslut avseende Riskviktsgolv för svenska bolåneexponeringar **den 16 december 2021**, Länsförsäkringar Bank Aktiebolag (publ).

Jag har denna dag tagit del av handlingen.

.....
DATUM

.....
NAMNTECKNING

.....
NAMNFÖRTYDLIGANDE

.....
EV. NY ADRESS

.....

.....

.....

Detta kvitto ska sändas tillbaka till Finansinspektionen **omgående**. Om kvittot inte skickas tillbaka kan delgivning ske på annat sätt, t.ex. genom stämningssman.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

DELGIVNINGSKVITTO

FI dnr 21-16266
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Riskviktsgolv för svenska bolåneexponeringar

Handling:

Beslut avseende Riskviktsgolv för svenska bolåneexponeringar **den 16 december 2021**, Bergslagens Sparbank AB.

Jag har denna dag tagit del av handlingen.

.....
DATUM

.....
NAMNTECKNING

.....
NAMNFÖRTYDLIGANDE

.....
EV. NY ADRESS

.....

.....

.....

Detta kvitto ska sändas tillbaka till Finansinspektionen **omgående**. Om kvittot inte skickas tillbaka kan delgivning ske på annat sätt, t.ex. genom stämmingsman.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

DELGIVNINGSKVITTO

FI dnr 21-16266
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Riskviktsgolv för svenska bolåneexponeringar

Handling:

Beslut avseende Riskviktsgolv för svenska bolåneexponeringar **den 16 december 2021**, Ölands Bank AB.

Jag har denna dag tagit del av handlingen.

.....
DATUM

.....
NAMNTECKNING

.....
NAMNFÖRTYDLIGANDE

.....
EV. NY ADRESS

.....

.....

.....

Detta kvitto ska sändas tillbaka till Finansinspektionen **omgående**. Om kvittot inte skickas tillbaka kan delgivning ske på annat sätt, t.ex. genom stämmningsman.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

DELGIVNINGSKVITTO

FI dnr 21-16266
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Riskviktsgolv för svenska bolåneexponeringar

Handling:

Beslut avseende Riskviktsgolv för svenska bolåneexponeringar **den 16 december 2021**, Danske Hypotek AB.

Jag har denna dag tagit del av handlingen.

.....
DATUM

.....
NAMNTECKNING

.....
NAMNFÖRTYDLIGANDE

.....
EV. NY ADRESS

.....

.....

.....

Detta kvitto ska sändas tillbaka till Finansinspektionen **omgående**. Om kvittot inte skickas tillbaka kan delgivning ske på annat sätt, t.ex. genom stämmningsman.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka eller lämna det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm.

Ange följande i överklagandet:

- Namn och adress
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer
- Varför ni anser att beslutet är felaktigt
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Kom ihåg att underteckna skrivelsen.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fått ta del av beslutet.

Finansinspektionen skickar överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm, om det kommit in i tid och Finansinspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt som ni begärt.

Bilaga 1

- 1) Nordea Hypotek AB
L8300
105 71 Stockholm
- 2) Swedbank AB
105 34 Stockholm
- 3) Swedbank Hypotek AB
105 34 Stockholm
- 4) Svenska Handelsbanken AB
Kungsträdgårdsgatan 2
106 70 Stockholm
- 5) Stadshypotek AB
103 70 Stockholm
- 6) Skandinaviska Enskilda Banken AB
106 40 Stockholm
- 7) SBAB Bank AB
Box 4209
171 04 Solna
- 8) AB Sveriges Säkerställda Obligationer
Box 4209
171 04 Solna
- 9) Länsförsäkringar Bank AB
106 50 Stockholm
- 10) Länsförsäkringar Hypotek AB
106 50 Stockholm
- 11) Skandiabanken AB
Lindhagensgatan 86
106 55 Stockholm
- 12) Landshypotek Bank AB
Box 14092
104 41 Stockholm
- 13) Sparbanken Rekarne AB
Kungsgatan 5
631 93 Eskilstuna

14) Bergslagens Sparbank AB
Box 74
711 22 Lindesberg

15) Sparbanken Sjuhärad AB
Box 1730
501 17 Borås

16) Sparbanken Skåne AB
Box 204
221 00 Lund

17) Ölands Bank AB
Box 26
387 21 Borgholm

18) Danske Hypotek AB
Box 7523
103 92 Stockholm